

1 A bizonyítási teher

1.1 Melyek a bizonyítási teherre vonatkozó szabályok?

A luxemburgi jogban az az alapelv érvényesül, hogy a kötelezettség teljesítését követelő fél köteles bizonyítani a kötelezettség fennállását. Hasonlóképpen, az a fél, aki azt állítja, hogy már nem terheli valamely kötelezettség, köteles bizonyítani a fizetés megtörténtét vagy a kötelezettség alóli mentesülést biztosító egyéb tényt.

1.2 Vannak-e olyan szabályok, amelyek bizonyos tények tekintetében mentesítik a bizonyítási teher alól? Milyen esetekben? Lehetséges-e egy konkrét jogi vélelmet bizonyítással megdönteni?

A luxemburgi jogban bizonyos esetekben léteznek vélelmek, amelyek esetén az adott személynek nem kell bizonyítania az olyan tényeket, amelyeket nehéz vagy lehetetlen lenne bizonyítani. A vélelem jogszabály vagy a bíróság által valamely ismert tény alapján egy ismeretlen tényre vonatkozóan levont következtetés.

A jog kétféle vélelmet különböztet meg: Egyrészt a jogi vélelmet, amely külön jogszabály alapján kötődik egyes aktusokhoz vagy tényekhez. Másrészt a nem jogszabály által létesített vélelmet, amikor a bíróság rendelkezik mérlegelési jogkörrel, és csak megalapozott, pontos és következetes vélelmeket fogad el.

Általánosságban véve van lehetőség bizonyíték bemutatására a vélelem megdöntésére. Például ha egy házaspárnak gyermeke születik, a gyermek vélelmezett apja az anya férje. Ugyanakkor lehetőség van apasági kereset benyújtására.

Ritkább esetekben a vélelmek megdönthetetlenek, ilyenkor nincs lehetőség ellenbizonyíték bemutatására.

1.3 Milyen mértékben kell a bíróságnak meggyőződnie valamely tényről ahhoz, hogy ítéletét e tény fennállására alapozza?

A tények értékelése a bíróság korlátlan mérlegelési jogkörébe tartozik. Kétség esetén a bíróság megállapítja, hogy van-e megalapozott, pontos és következetes bizonyíték, amelyet elfogadhat vagy elutasíthat, az ismertetett tények hitelességétől függően.

2 A bizonyításfelvétel

2.1 A bizonyításfelvétel minden esetben valamelyik fél kérelmére történik, vagy bizonyos esetekben a bíró maga is kezdeményezheti azt?

A bíróság az egyik fél kérésére elrendelheti a bizonyításfelvételt. Egyes esetekben azonban a bíróságok hivatalból is vehetnek fel bizonyítékokat.

2.2 Ha a bíróság helyt ad a fél bizonyításfelvételre vonatkozó kérelmének, mik a következő lépések?

A bíróság tájékoztatja a kijelölt szakértőt a feladat természetéről. A szakértő beidézi az érintett feleket és a vizsgálathoz szükséges harmadik feleket. A kontradiktórius eljárás elvének megfelelően a bizonyításfelvételre a felek jelenlétében kerül sor.

2.3 Mely esetekben utasíthatja el a bíróság a fél bizonyításfelvételre irányuló kérelmét?

Bármikor elrendelhető bizonyításfelvétel, ha a bírónak nem áll rendelkezésére elegendő információ a határozathozatalhoz.

Az ismertetett tényekkel kapcsolatos bizonyításfelvétel csak akkor rendelhető el, ha az azokat állító félnek nincs elegendő bizonyítéka állítása bizonyítására. Semmilyen körülmények között nem rendelhető el a bizonyításfelvétel annak érdekében, hogy az egyik félnek a bizonyítékgyűjtés során tanúsított hanyagságát jóvátegye.

A bíróságoknak emellett a jogviták megoldásához elégséges intézkedésekre kell szorítkozniuk; a legegyszerűbb és a legköltséghatékonyabb megoldást kell választaniuk.

2.4 Milyen bizonyítási eszközök léteznek?

A különböző bizonyítási eszközök közé tartozik az okirati bizonyíték, szóbeli bizonyíték, vélelmek, beismerő vallomások és az eskü alatt tett tanúvallomás.

2.5 Milyen módon vehető fel a tanúk vallomása, és különbözik-e ez a szakértő tanúk meghallgatásától? Melyek az írásbeli bizonyítékok és a szakértői jelentések/vélemények benyújtásának szabályai?

A tanúktól és a szakértő tanúktól származó bizonyítékok felvételének módja:

Ha a tanú vallomása elfogadható, a bíró bizonyítékot szerezhet be olyan harmadik felektől, akik a szóban forgó tények személyes ismereténél fogva fényt deríthetnek azokra. Ez a bizonyíték lehet nyilatkozat, illetve nyomozati módszerekkel is megszerezhető attól függően, hogy szóbeli vagy írásbeli bizonyítékról van szó.

Szakértői magyarázatot igénylő ténykérdések esetén a bíróság bármely általa választott személytől kérhet magyarázatot nyilatkozatok, konzultációk vagy szakértői vélemény formájában. Ha nem szükséges, hogy a vélemény írásbeli legyen, a bíró engedélyezheti, hogy a szakértő tanúk szóban mondják el a véleményüket a tárgyaláson; erről a véleményről feljegyzés készül a bíró és a hivatalvezető aláírásával.

Az okirati bizonyítékok, valamint a szakértő tanúk írásos jelentéseinek vagy véleményeinek bemutatására vonatkozó szabályok:

Okirati bizonyíték:

A bizonyító félnek ezt a másik fél rendelkezésére kell bocsátania. Ez átviteli elismervény ellenében vagy a bíróság hivatalához (*greffe*) benyújtva történik. Az okiratokat haladéktalanul rendelkezésre kell bocsátani.

A szakértők írásos jelentései vagy véleményei:

A szakértők a bíróság hivatalához nyújtják be a jelentésüket. Több szakértő esetén is egyetlen jelentés készül; véleményeltérés esetén minden szakértő kifejti a véleményét. Ha a szakértő eltérő specializációval rendelkező másik szakértő véleményét kérte, ezt a véleményt az ügy függvényében a tárgyalás anyagához vagy az iratokhoz csatolják.

2.6 Van-e olyan bizonyítási mód, amely erősebb a többinél?

Néhány bizonyítási mód erősebb a többinél:

A hivatali minőségében eljáró közhivatalnok (közjegyző, bírósági végrehajtó stb.) által készített közokirat (*acte authentique*) bizonyítéknak minősül, kivéve, ha hamisnak bizonyul.

A felek által irt és aláírt, közhivatalnokok közreműködése nélkül készült magánokirat (*acte sous seing privé*) ellentétes bizonyítékok hiányában bizonyítéknak minősül.

A szóbeli bizonyítékok és egyéb bizonyítási módok esetében a bíró a saját belátása szerint jár el.

2.7 Van-e kötelezően előírt bizonyítási mód egyes tények bizonyítására?

Írásbeli bizonyítékra van szükség a 2 500 EUR-t meghaladó értékű jogügylet (szerződés) tartalmának alátámasztásához. Tény (például egy baleset) bizonyítása azonban bármilyen formát ölthet.

2.8 Kötelezi-e a jog a tanúkat a vallomástételre?

A jogszabályok együttműködésre kötelezik a tanúkat a jogi eljárások során az igazság kiderítése érdekében.

2.9 Milyen esetben tagadhatják meg a vallomástételt?

Alapos ok bizonyítása esetén mentesülni lehet a tanúskodás alól. Az egyik fél szülei vagy egyéb közvetlen hozzátartozói megtagadhatják a tanúskodást, ahogy az érintett fél házastársa is, még abban az esetben is, ha már nem házasok.

2.10 Alkalmazható-e szankció a tanúskodást megtagadó személlyel szemben, illetőleg a személy kényszeríthető-e a vallomástételre?

Az idézésre meg nem jelenő tanúkat beidézhetik, hogy a saját költségükön jelenjenek meg a bíróság előtt, amennyiben szükség van a tanúvallomásra. Az idézésre meg nem jelenő tanúk és az olyan személyek, akik alapos ok nélkül megtagadják a tanúskodást vagy az eskütételt, 50 és 2 500 EUR közötti polgári jogi bírsággal (*amende civile*) sújthatók.

A bíróságot és az egyéb költségeket elengedhetik, ha az érintett személy bizonyítani tudja, hogy az adott napon nem tudott megjelenni.

2.11 Van-e olyan személy, akitől nem szerezhető be tanúvallomás?

Bárki beidézhető tanúként, kivéve akit erre alkalmatlannak találnak.

Ugyanakkor a tanúskodásra alkalmatlan személyek is meghallgathatók ugyanolyan feltételek mellett, de eskütétel nélkül. A házasság felbontására vagy a különválásra irányuló kereseti kérelem esetén azonban a leszármazottak soha nem tanúskodhatnak a házastársak által előterjesztett állításokkal kapcsolatban.

2.12 Mi a bíró és a felek szerepe a tanú kihallgatásában? Milyen feltételekkel tehető tanúvallomás videokonferencia útján vagy egyéb technikai eszközök segítségével?

A bíróság és a felek szerepe tanú meghallgatásában

A bíró egyesével, az általa meghatározott sorrendben meghallgatja a tanúkat a felek jelenlétében, vagy a felek behívása után. A tanúk nem olvashatják fel a tanúvallomásukat.

A bíró meghallgathatja vagy kikérdezheti a tanúkat bármely olyan kérdéssel kapcsolatban, amely vonatkozásában a törvény értelmében bizonyításfelvételre kerülhet sor, még akkor is, ha ezek a kérdések nem szerepelnek a bizonyításfelvételt elrendelő határozatban. Visszahívhat tanúkat, szembesítheti őket egymással vagy a felekkel, és szükség esetén műszaki szakértő jelenlétében hallgathatja meg a tanúvallomásukat.

A felek a kizárás terhe mellett nem szakíthatják félbe a tanúvallomást tevő tanúkat, nem tehetnek fel nekik kérdéseket, nem próbálhatják meg befolyásolni őket, és nem szólíthatják meg őket közvetlenül. Miután a bíró befejezte a tanú kikérdezését, ha szükségesnek ítéli, a felek által benyújtott további kérdéseket tehet fel neki.

Videokonferencia vagy egyéb technikai eszközök

A polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködéséről szóló 1206/2001/EK tanácsi rendelet célja a bizonyításfelvételt végző tagállami bíróságok közötti együttműködés fejlesztése, egyszerűsítése és felgyorsítása. A luxemburgi jogban nincsenek a videokonferenciára vonatkozó sajátos rendelkezések. A videokonferenciára az új polgári perrendtartás szokásos szabályai vonatkoznak a tanú meghallgatásával, a bíró általi személyes értékeléssel és a személyes megjelenéssel kapcsolatban. A bíróságok rendelkeznek a szükséges műszaki felszereléssel. A videokonferencia napján jelen van a bíró, a hivatalvezető, a tolmács és a technikus.

A bíró elrendelheti, hogy audio- vagy videofelvételt készítsenek a bizonyításfelvétel egy részéről vagy egészéről. A felvételeket a bíróság hivatalában őrzik.

Bármelyik fél kérhet másolatot vagy leíratot a saját költségén.

3 A bizonyítékok értékelése

3.1 Ha az egyik fél nem jogszerűen szerezte be a bizonyítékokat, vonatkozik-e valamilyen korlátozás a bíróságra az ítélelhozattal kapcsolatban?

A bíróság nem fogadja el a jogellenes módszerekkel, például rejtett kamerával vagy telefonlehallgatással, az érintett fél tudta nélkül szerzett bizonyítékokat.

3.2 Ha félként veszek részt az ügyben, bizonyítéknak számít-e a nyilatkozatom?

Általánosságban megállapítható, hogy az ügyben érintett fél nyilatkozatának nincs bizonyító ereje.

Kapcsolódó linkek

<http://www.legilux.lu/>

Utolsó frissítés: 13/05/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.